

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΕΡΓΟ: ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ
ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ ΜΑΡΑΘΩΝΑ
ΠΡΟΫΠ: 643.000,00 € ΜΕ ΦΠΑ
ΦΟΡΕΑΣ: ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ (Κ.Α.Ε.: 9777.05.011)

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 1^ο ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

1. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (ΕΣΥ) περιλαμβάνει τους Γενικούς Όρους και τις Συμπληρωματικές Τεχνικές Προδιαγραφές σύμφωνα με τις οποίες - και σε συνδυασμό με την Εγκύκλιο 26/2012 με θέμα «Έγκριση τετρακοσίων σαράντα (440) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ) με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα και προς τους όρους της υπό αριθ. ΓΓΔ/257/679/Φ34/11-3-74 εγκυκλίου αποφάσεως Υπουργείου Δημοσίων Έργων εγκριθείσης Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων Κατασκευή Δημοσίων Έργων (ΓΣΥ), προς τα λοιπά συμβατικά τεύχη, τις ισχύουσες Τεχνικές Προδιαγραφές, τα διαγράμματα, τις μελέτες κ.λ.π που θα χορηγηθούν από την Υπηρεσία, όπως και τις έγγραφες οδηγίες αυτής - θα εκτελεστεί από τον ανάδοχο το έργο αυτό.

2. Κατά την υπογραφή της σύμβασης κατασκευής του έργου, ύστερα από το διαγωνισμό, επανυπολογίζονται, σε συνδυασμό με την έκπτωση, οι προβλεπόμενες δαπάνες για το Φ.Π.Α., την αναθεώρηση και γενικά οτιδήποτε προβλέπεται πέραν της δαπάνης κατασκευής του έργου.

ΑΡΘΡΟ 2^ο

Απαγορεύεται ο ανάδοχος να κάνει υπέρβαση του ποσού του συμφωνητικού χωρίς προηγούμενη έγκριση της Υπηρεσίας.

ΑΡΘΡΟ 3^ο ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Το εργολαβικό ποσοστό καθορίζεται σε δέκα οκτώ (18) επί τοις εκατό.

ΑΡΘΡΟ 4^ο ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

1. Ο ανάδοχος υποχρεούται να τελειώσει ολόκληρο το έργο μέσα **σε ΔΩΔΕΚΑ (12) ημερολογιακούς μήνες** από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.

2. Μέσα στο πλαίσιο της όλης προθεσμίας ολοκλήρωσης του έργου, ο ανάδοχος υποχρεούται να τελειώσει τις επί μέρους εργασίες και προμήθειες υλικών, όπως τελικό θα εγκριθούν με το υποβαλλόμενο χρονοδιάγραμμα της κατασκευής του έργου το οποίο θα συνταχθεί σύμφωνα με το άρθρο 145 Ν 4412/2016.

3. Παράταση στις προθεσμίες που έχουν ορισθεί δεν αναγνωρίζεται στον ανάδοχο από υπαιτιότητα του.

ΑΡΘΡΟ 5°
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ - ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΕΡΓΟΥ
ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ ΑΦΑΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

1.Ο ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου και να το υποβάλει στην Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία μέσα σε δέκα πέντε (15) ημέρες από την υπογραφή του συμφωνητικού. Η Υπηρεσία αποφαινεται - κατόπιν ελέγχου και τυχόν τροποποιήσεων των προτάσεων του αναδόχου κ.λ.π. - έγκαιρα και μάλιστα μέσα σε δέκα 10 μέρες από της υποβολής του και εκδίδει σχετική εγκριτική απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 145 του Ν.4412/2016.

2.Το πιο πάνω χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου συντάσσεται με βάση τη μελέτη και μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες, με βασική επιδίωξη τον συντονισμό των δραστηριοτήτων για να αποδοθούν ολοκληρωμένα και χρησιμοποιήσιμα τμήματα του έργου.

3.Το χρονοδιάγραμμα συντάσσεται και συνοδεύεται από γραμμικό διάγραμμα και έκθεση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 145 του Ν.4412/2016.

4.Κατά την εκτέλεση των εργασιών θα τηρηθεί ημερολόγιο έργου σύμφωνα με το άρθρο 146 του Ν. 4412/2016.

ΑΡΘΡΟ 6°
ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ

Αν ο ανάδοχος από υπαιτιότητα του υπερβεί την καθοριζόμενη πιο πάνω συνολική προθεσμία περαιώσεως του έργου ,τότε επιβάλλεται σε αυτόν για κάθε ημερολογιακή ημέρα υπερβάσεως, ποινική ρήτρα που καθορίζεται με την διάταξη του άρθρου 148 του Ν. 4412/16.

ΑΡΘΡΟ 7°
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΙΜΩΝ ΜΟΝΑΔΟΣ ΝΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Για την περίπτωση κατά την οποία υπάρξει ανάγκη κανονισμού τιμών μονάδος νέων εργασιών , αυτές θα κανονισθούν σύμφωνα με την παρ. 5β του άρθρου 156 του Ν. 4412/16 αφού χρησιμοποιηθούν τα ενιαία τιμολόγια που εγκρίθηκαν με την αριθ. Δ17α/04/114/ΦΝ437/3-8-2007 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. για έργα Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών και Πράσινου. Επίσης τα ενιαία τιμολόγια θα χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του συντ. σ. της παρ. 4 του ίδιου άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 8°
ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Δεν υπάρχουν απολογιστικές εργασίες..

ΑΡΘΡΟ 9°
ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ

Για αυτή την εργολαβία προβλέπεται η δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ΑΡΘΡΟ 10°
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΞΙΑΣ ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΙΣΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

1. Οι πιστοποιήσεις των εκτελεσθεισών εργασιών συντάσσονται με ευθύνη του αναδόχου υπογράφονται από αυτόν, σύμφωνα με το άρθρο 152 του Ν. 4412/2016 και υποβάλλονται στην Υπηρεσία, με τα απαραίτητα αντίτυπα, ανά μήνα.

2. Οι προς τους αναδόχους πληρωμές υπόκεινται στις νόμιμες κρατήσεις.

ΑΡΘΡΟ 11° ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ

Η αναθεώρηση των τιμών θα γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 153 του Ν. 4412/16.

ΑΡΘΡΟ 12° ΧΡΟΝΟΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

Ο χρόνος εγγυήσεως μετά την πάροδο του οποίου ενεργείται οριστική παραλαβή μετράται σύμφωνα με το άρθρο 171 του Ν. 4412/16.

Ο χρόνος αυτός ορίζεται σε δέκα πέντε (15) μήνες και για τους ασφαλικούς τάπητες σε δυο (2) χρόνια.

2. Ο ανάδοχος υποχρεούται να προβαίνει στη συντήρηση των έργων και στη δωρεάν αποκατάσταση των τυχόν βλαβών τους στην προτέρα αυτών κατάσταση, κατά την διάρκεια της κατασκευής των και μέχρι της οριστικής παραλαβής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 159 και 171 του Ν. 3669/08.

ΑΡΘΡΟ 13° ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΒΑΡΥΝΟΥΣΕΣ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ

Στις τιμές του τιμολογίου της υπ' όψη εργολαβίας περιλαμβάνονται και οι πιο κάτω δαπάνες.

1. Όλες οι δαπάνες που αναφέρονται εις το Ν. 4412/16.

2. Οι δαπάνες αποζ/σεως των ιδιοκτησιών μισθωτών ή εκμισθωτών.

α] των περιοχών αποθέσεως προϊόντων εκσκαφών ή αποθήκευσης υλικών γενικώς.

β] των θέσεων εγκατ/σεως μηχ/των κ.λ.π

γ] της κατασκευής των δρόμων προσπελάσεως προς τις θέσεις των πιο πάνω παρ. 2α και 2β.

3. Οι δαπάνες κατασκευής των παρακαμπτήριων και τοποθετήσεως προσωρινής σημάσεως (σήματα κατά τα διεθνή πρότυπα, φανοί, αντανακλαστικές πινακίδες κ.λ.π.) κατά τη διάρκεια εκτελέσεως των έργων, για την ασφαλή και ανεμπόδιστο εξυπηρέτηση της κυκλοφορίας σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

4. Οι δαπάνες ελέγχου ποιότητας και αντοχής των έργων διά της εκτελέσεως του ελάχιστου αριθμού σχετικών δοκιμών στο Εργαστηριακό Κλιμάκιο Καλαμάτας ή στο Περιφερειακό Εργαστήριο της τέως 9ης ΠΥΔΕ ή σε άλλο κρατικό καθώς και των κυρώσεων καθοριζομένων από την υπ' αρ. Γ31/Γ1748/Ο-88/18-1-69 αποφάσεως του Υπουργείου Δ.Ε. η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής της ΕΣΥ.

5. Όλες οι ζημιές που θα προξενούν σε τρίτους από οποιαδήποτε αιτία π.χ. από εκρηκτικές ύλες κ.λ.π.

6. Όλες οι δαπάνες που αναγράφονται στους Γενικούς όρους Τιμολογίου της μελέτης.

ΑΡΘΡΟ 14° ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Για όλες τις εργασίες που θα εκτελεστούν με το έργο αυτό θα εφαρμοσθούν όλες οι σε ισχύ Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές και Σχετικές Διατάξεις ως και όλοι οι ισχύοντες Κανονισμοί, Διατάξεις και Εγκύκλιοι (κανονισμός οπλισμένου σκυροδέματος, αντισεισμικός κανονισμός, κανονισμός φόρτισης Δημοσίων Έργων, κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος κλπ.) του Υπ. Δημοσίων Έργων.

ΑΡΘΡΟ 15° ΣΧΕΔΙΑ

1. Κάθε ασυμφωνία μεταξύ των σχεδίων της Υπηρεσίας θα λύνεται κατά την κρίση της, με έγγραφη απόφαση της

2. Ο ανάδοχος αμέσως όταν διαπιστώσει, κατά τη γνώμη του, ασυμφωνία μεταξύ των σχεδίων, πρέπει να ζητήσει έγγραφες οδηγίες από την Υπηρεσία, αλλιώς υποχρεούται να εφαρμόσει, οποτεδήποτε και με κάθε τρόπο την απόφαση της Υπηρεσίας, με δικά του μέσα και έξοδα.

ΑΡΘΡΟ 16° ΕΚΛΟΓΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει για την κατασκευή του έργου, το παρακάτω τουλάχιστον καθοριζόμενο κατά κατηγορία προσωπικό :

Ένα (1) ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΙΚΟ Η ΤΟΠΟΓΡΑΦΟ ΜΗΧΑΝΙΚΟ Η ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΑΡΘΡΟ 17° ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Ο ανάδοχος με δική του πρωτοβουλία και ευθύνη υποχρεούται να βρίσκει τα απαραίτητα μηχανήματα σε είδος και αριθμό που είναι απαραίτητα για την έντεχνη ολοκλήρωση του έργου μέσα στη συνολική και τμηματική προθεσμία.

ΑΡΘΡΟ 18° ΠΗΓΕΣ ΛΗΨΕΩΣ ΥΛΙΚΩΝ

α. Δάνεια χώματα για κατασκευή επιχωμάτων.

Αυτά θα ληφθούν από την κοίτη του πλησιέστερου χειμάρρου ή ορυχείου ή άλλης θέσης που θα εγκρίνεται πάντα από την Υπηρεσία.

Για κάθε περίπτωση δανειοθαλάμων αποκλείεται η χρησιμοποίηση φυτικών γαιών ή επιφανειακών γαιωδών στρωμάτων και οι δαπάνες για την απομάκρυνση τους περιλαμβάνονται στη τιμή μονάδος.

Η λήψη δανείων από αμμοχάλικο χειμάρρου, θα γίνεται κατά τρόπο ώστε να μην επέρχεται μεταβολή της ροής των νερών ή οποιαδήποτε άλλη διαταραχή που θα είχε αποτέλεσμα να προξενούν ζημιές σε όλες τις κατηγορίες των τεχνικών έργων, πρνανών κ.λ.π., του εργολάβου ευρυνόμενου απόλυτα

Αντίθετα επιβάλλεται όπως η εκσκαφή εκτελεστεί κατά τρόπον ώστε να επιτευχθεί και διευθέτηση της κοίτης του χειμάρρου.

β. Υλικά για εργασίες τεχνικών οδοστρωσίας και ασφαλικών

Για την εκτέλεση των εργασιών του έργου θα χρησιμοποιηθούν με φροντίδα, ευθύνη και έξοδα του αναδόχου , σύμφωνα με τη μελέτη (Τιμολόγιο, ΠΤΠ, τεχνική περιγραφή κλπ.)κατάλληλα θραυστά υλικά προερχόμενα από ασβεστολιθικά λατομεία ή από χείμαρρους πλησίον της περιοχής του έργου.

Τα χρησιμοποιούμενα από τον ανάδοχο υλικά πρέπει να είναι σε κάθε περίπτωση άριστης ποιότητας. Η υπηρεσία δικαιούται, κατά την απόλυτη αυτής κρίση, να απορρίψει υλικά τα οποία κατά την εκμετάλλευση δεν είναι ομοιογενή ή είναι κακής ποιότητας ή δεν είναι καθαρά, με συνέπεια λόγω της μη ομοιογενούς ποιότητας να μην μπορεί να πραγματοποιηθεί ο συνεχής έλεγχος της ποιότητας των υλικών, από την άποψη δείκτη πλαστικότητας, υγείας κ.λ.π. όπως στις οικείες ΠΤΠ ορίζεται.

Η εκμετάλλευση των πιο πάνω περιοχών γίνεται με δαπάνες και αποκλειστική ευθύνη του αναδόχου.

Το άρθρο αυτό συμπληρώνεται, σχετικά με τις πηγές λήψεως υλικών από τη Τεχνική Περιγραφή (Έκθεση) στην οποία πιθανόν να περιγράφονται ενδεικτικά οι θέσεις των πηγών λήψεως των υλικών.

ΑΡΘΡΟ 19° ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΖΙΖΑΝΙΩΝ

Για τις εργασίες καταπολεμήσεως διά ψεκασμών των αυτοφυών ζιζανίων ισχύει το από 17-1-69 Τεύχος Τεχνικής Εκθέσεως και Συγγραφής Υποχρεώσεων της Δ/νσεως Γ3 του ΥΔΕ το οποίο έχει επισυναφθεί στην υπ αρ. Η.5/γ293Ο/21-11969 εγκ. διαταγή του Υπουργείου Δημ. Έργων.

ΑΡΘΡΟ 20° ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ-ΣΗΜΑΝΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΚΩ

Ο ανάδοχος έχει όλες τις αστικές και ποινικές ευθύνες για κάθε ατύχημα που θα γίνει στο έργο είτε από δική του υπαιτιότητα είτε από το εργατοτεχνικό προσωπικό είτε από εργαλεία και μηχανήματα που ασχολούνται στο έργο.

Επίσης οφείλει να προβαίνει στη σήμανση του εργοταξίου και κάθε επικίνδυνης θέσης σύμφωνα με την υπ' αριθ. ΔΙΠΑΔ/οικ502/1-7-03 Απόφαση του Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ και να τηρεί τις οδηγίες του Π.Δ.305/96(ΦΕΚ 212, 29-8-96 τεύχος Α και τις οδηγίες της υπ' αριθ. ΔΙΠΑΔ/οικ/889/27-11-02 Απόφαση Υφ. ΠΕΧΩΔΕ. Ειδικότερα ο Ανάδοχος πρέπει να μεριμνήσει για την εκπόνηση Σχεδίου Ασφαλείας και Υγείας (ΣΑΥ) και την κατάρτιση φακέλου Ασφαλείας και Υγείας (ΦΑΥ) (Άρθρο 3 παραγρ.3 Π.Δ. 305/96), τα οποία να τα υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία του έργου μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υπογραφή του Συμφωνητικού προς έγκριση.

Ο ανάδοχος πρέπει να δείχνει προσοχή ώστε να αποφεύγονται ζημιές, ατυχήματα, βλάβες, δυσλειτουργίες κ.λ.π. στα δίκτυα των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, για τις οποίες είναι υπεύθυνος και οφείλει να αποκαταστήσει με δικά του έξοδα κάθε βλάβη που θα προξενήσει σε αυτά.

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος κατά την εκτέλεση των έργων να συμμορφώνεται πλήρως προς την εγκύκλιο Γ2-Α2/Ο/31/192/εγκ Α213/5-12-75 του ΥΠ.Δ.Ε. και κάθε μεταγενέστερη για την προστασία του περιβάλλοντος.

ΑΡΘΡΟ 21°

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ* (σύμφωνα με την Εγκ. 27/2012)

1. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 7-9), Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.7), Ν. 3850/10** (αρ. 42).

2. Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται:

α. Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη με ίδια έξοδα (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα Ν.3669/08 (αρθ. 37 παρ.7).

β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27- 11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42- 49).

Για την σωστή εφαρμογή της παρ.γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα:

3.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα:

α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

* Η έννοια του εργοταξίου ορίζεται στο άρθρο 2 παρ.1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

** Ο Ν.3850/10 Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων αρ. δεύτερο, καταργεί διατάξεις που ρυθμίζονται από αυτόν όπως διατάξεις των : Ν.1568/85, ΠΔ 294/88, ΠΔ 17/96, κλπ.

γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).

δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

1. Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5-7) και στις ΥΑ: ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ οι οποίες ενσωματώθηκαν στο Ν.3669/08 (αρ. 37 και 182).

2. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.4), όταν:

α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.

β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους:

Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παράρτημα ΙΙ).

γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφαλείας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α' του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.

3. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 αρ. (73 και 75).

4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.2 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας – τήρηση στοιχείων ασφαλείας και υγείας

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).

β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25).

γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.

Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ.9).

δ. Σ τα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των : τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων:

1. Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφαλεία και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).

2. Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1).

Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.

Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10.

Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

3. Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β).

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.

Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).

4. Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).

5. Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

3.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς του αναδόχου και της Δ/νσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

3.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ ΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α.

Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

4. Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

4.1 Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας:

α. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περιφράξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περιφράξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).

β. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπάρχοντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ.2).

γ. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : Π Δ 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).

δ. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ.:

ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).

ε. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παράρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).

στ. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του:

Π.Δ. 1073/81(αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (αρ.9,παρ.γ).

4.2 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ

Ο ανάδοχος υποχρεούται:

α. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με:

- Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ: «Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)

- Τη ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών »
- Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας : Ν.2696/99 (αρ. 9 – 11 και αρ.52) και την τροπ. αυτού : Ν.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46).
- β. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν. 2696/99 (αρ. 47 , 48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (αρ.43,44).
- γ. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12,παραρτ.ΙVμέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρ. 31,35).
- δ. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοίβασης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Α παρ.11 και. μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4], Ν.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : Ν. 3542/07 (αρ.30).
- ε. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν:
  - α) κραδασμούς : ΠΔ 176/05, β) θόρυβο : ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06, γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : ΠΔ 397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες : Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

4.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

- Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων ΠΔ 304/00 (αρ.2).
- α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματουργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.17, 45-74) , Ν 1430/84 (αρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροπ. αυτού: ΠΔ 89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παραρτ. ΙΧ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΚΥΑ αρ.Δ13ε/4800/03, ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).
  - β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία:
    1. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας
    2. Άδεια κυκλοφορίας
    3. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.
    4. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)
    5. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παραρτ. ΙΙ, παρ.2.1).
Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.
    6. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).
    7. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 (αρ.3 και αρ.4. παρ.7).

5. Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου. Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα:

5.1 Κατεδαφίσεις:

Ν 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.18 -33, 104), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.7), ΥΑ 31245/93, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ, παρ.11), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06,ΥΑ 21017/84/09.

5.2 Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ), Αντιστηρίξεις:

Ν. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.2-17, 40-42), ΥΑ αρ. 3046/304/89 (αρ.8- ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 10).

5.3 Ικριώματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες.

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.34-44), Ν.1430/84 (αρ. 7-10), ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4-6,14).

5.4 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες

ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.96, 99, 104, 105), ΠΔ 70/90 (αρ.15), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99.

5.5 Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές, κλπ.)

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.26- 33, αρ.98), ΥΑ 3046/304/89, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 12).

5.6 Προετοιμασία και διάνοξη σηράγγων και λοιπών υπογείων έργων.

(Σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας και εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης έργων και σε στάθμη χαμηλότερη των 6.00 μ. κάτω από την επιφάνεια της γης.)

Ν.495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 225/89, ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.10).

5.7 Καταδυτικές εργασίες σε λιμενικά έργα

(Υποθαλάσσιες εκσκαφές, διαμόρφωση πυθμένα θαλάσσης, κατασκευή προβλήτας κλπ με χρήση πλωτών ναυπηγημάτων και καταδυτικού συνεργείου.)

ΠΔ 1073/81 (αρ.100), Ν 1430/84 (αρ.17), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ.ΙΙΙ), ΥΑ 3131.1/20/95/95, ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.8.3 και παρ.13).

ΑΡΘΡΟ 22°

ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΕΡΓΟΥ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ο ανάδοχος υποχρεούται όπως εντός μηνός από της υπογραφής της σύμβασης, προβεί στην προμήθεια και τοποθέτηση πινακίδων σύμφωνα με την ανάδοχος υποχρεούται στη λήψη φωτογραφιών διαφανειών και άλλων παραστατικών στοιχείων.

Κατά την διάρκεια κατασκευής του έργου θα τοποθετηθεί πινακίδα σύμφωνα με τις οδηγίες της Υπηρεσίας,

ΑΡΘΡΟ 23°

ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Για έργα Προϋπολογισμού άνω των 1.500.000 € χωρίς ΦΠΑ ο ανάδοχος υποχρεούται να εγκαταστήσει εργοταξιακό εργαστήριο το οποίο θα επανδρώσει, προκειμένου να εκτελεί τις δοκιμές, που προβλέπονται από την σχετική Νομοθεσία για το έργο η να συμβληθεί με αναγνωρισμένο Εργαστήριο, κατάλληλο για την εκτέλεση των ανωτέρω δοκίμων.

Ο ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ

ΕΛΕΓΘΗΚΕ
Μαραθώνας 23/11/2016

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Μαραθώνας 23/11/2016
Ο Προϊστ. Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών

Βενιέρης Στέλιος
Μηχανολόγος Μηχανικός Π.Ε.

Παναγιώτης Ηλίας
Μηχανολόγος Μηχανικός Τ.Ε.

Τσαγλιώτης Μιχάλης
Αρχιτέκτων Μηχανικός Π.Ε.